

Kysy!

Sarjainfon kysymys- ja vastauspalstalle saa lähettää kysymyksiä ja kommentteja. Lähetä viestisi suoraan päätoimittajalle sähköpostitse sarjainfo@kaapeli.fi tai etanapostitse Ville Hänninen, Klauvuntie 10 O 129, 00910 Helsinki. Pauli Ruonala vastaa uteluihisi parhaansa mukaan.

Olen kuullut, että amerikkalaisen Steve Purcellin sarjakuva Sam & Max oli ainakin aikoinaan suosittu. Mikä tämä sarjakuva oikeastaan on? Haluaisin tietää siitä, sen alkuperästä ja suosioista.

Utelias Herkko

Sam & Maxin loi Steve Purcellin pikkuveli Dave jo 1970-luvun alussa, kun molemmat olivat kymmenvuotiaita. Dave alkoi piirtää sarjakuvaa ja Steve jatkoi siitä mihin Dave oli juonen jättänyt. Steve innostui hahmoista niin, että eräänä syntymäpäivänä Dave antoi vääsämallään lahjoituskirjalla hahmot Stevelle.

Veljeksistä Steve jatkoi isonakin alalla. Hän kävi kaksi vuotta elokuvakoulua ja valmistui taidekoulusta nimeltä California College of Arts and Crafts. Sam & Maxin ensimmäinen julkinen esiintyminen oli koulun lehdessä 1980. Steve julkaisi ensimmäisen Sam & Max-sarjakuvalehden 1987. Silloin hän oli jo oppinut piirtämään ja hahmot saavuttivat lopullisen graafisen asunsa. Hahmojen puheterapia on koko ajan ollut samanlainen, miksi Steve oli sen 10-vuotiaana kuvitellut.

Käyttäen ensimmäistä Sam & Max-lehteä käyntikorttina Steve sai työpaikan LucasArtsilla (silloinen LucasFilm Games). Hän teki tietokonepeleihin (esim. Indiana Jones ja Monkey Island) taustoja ja animaatiota. Sivutyönä Steve teki kolme uutta numeroa Sam & Max-lehteä. LucasArts julkaisi asinkaslehteä, johon Steveä pyydettiin tekemään sarjakuvaa. Hän teki lehteen useita Sam & Max-juttuja, joissa parodioitiin firman uusimpia Star Wars- ja Indiana Jones-pelejä.

1993 LucasArts julkaisi myös tietokonepelin Sam & Max Hit the Road. Peliä myytiin useita satoja tuhansia, mikä on vähän verrattuna saman firman Star Wars- ja Indiana Jones-peleihin. Peli tuotti kuitenkin voittoa ja uusi peli on tulossa ilmeisesti 2004.

1997-98 Steve otti vapaata työstään ja teki FoxKids-yhtiölle 12 puolen tunnin tv-piirrettyä. Tulos ei täysin saavuttanut alkuperäisteoksen henkeä. Sam & Max on aikuisille suunnattu sarjakuva ja amerikkalaiset tv-piirretyt tehdään lapsille, joten kaikkein korkealentoisimpia juttuja siihen ei voinut panna.

Steve kuvailee hahmojaan näin: "Sam ja Max ovat kaksi yli-innokasta nuuskijaa, jotka sanovat olevansa freelance-poliiseja, koska se antaa heille luvan tehdä mitä tahansa. Sam on 1,8 m pitkä harmaaseen poplariin ja huopahattuun pukeutunut koira. Max on alle metrin mittainen alaston valkoinen jänis, joka heiluttelee joskus Luger-pistoolia. Sitä ei tiedetä missä hän sitä kantaa. He patsastelevat pitkin New Yorkin katuja vuoden 1960 DeSoto Adventurerilla, joka on maalattu poliisiautoväreillä etsien vääryyksiä oikaistavaksi, syyttömiä puolustettavaksi ja hillomunkkeja syötäväksi."

Sarjan juonissa on yleensä hyvin vähän järkeä mutta sitäkin enemmän vauhtia ja dialogia. Ruuduissa on paljon hassuja yksityiskohtia. Steven esikuvat on helppo tunnistaa: Marx-veljekset, Peter Sellers, Monty Python ja Mad-lehti. Kaikki Sam & Max-jutut koottiin 1996 Surfin' the Highway -albumiksi. Steve Purcell tekee edelleen S&M-tarinoita silloin tällöin.

Al Columbian käsikirjoittama ja Ethan Persoffin kuvittama The Pogstick (2003).

© Steve Purcell

-Naiset ja herrat: Sam & Max.

En tiedä kirjoittelenko aivan väärään osoitteeseen, mutta minulla on pieni pulma. Löysin kerran kirpputorilta kaksi Zero Zero -lehteä, joissa molemmissa numeroissa on aika puistattavan upeita sarjakuvia Al Columbia -nimiseltä tapaukselta. Herran tuotantoa en ole löytänyt mistään sen kerran jälkeen. Voitteko kertoa Al Columbiasta lisää?

Simo Ruotsalainen

Al Columbia tuli alalle 19-vuotiaana, kun hän pääsi Bill Sienkiewiczin apulaiseksi tekemään Alan Mooren käsikirjoittamaa Big Numbers -sarjakuvaa. Bill jätti parin numeron jälkeen sarjan kokonaan apulaisensa hoitoon. Sarja oli hyvin realistinen

© Al Columbia - Ethan Persoff

ja suuritoinen, minkä vuoksi se jäikin ilmeisesti ikäajoiksi kesken. Columbia irtisanoutui työstään, eikä Big Numbers ole julkaistu kahden ensimmäisen numeron jälkeen. Seuraavaksi hänestä kuultiin 1994, kun Fantagraphics julkaisi täysin erilaisella tyyllillä piirretyt Biologic Show -lehdet. Sen jälkeen Columbia on toiminut kiinteästi yhteistyössä Fantagraphicsin kanssa - tuoreimpana esimerkkinä hänen käsikirjoittamansa ja Ethan Persoffin piirtämä The Pogstick-lehti, jota on ilmestynyt yksi numero. Al Columbian töitä on julkaistu ainakin seuraavissa lehdissä:

Big Numbers 3, 4
Biologic Show 0, 1
Blab 10
Dirty Stories 3 (kanssi)
Doghead
Marc Arsenault's Number 5
MBLEM 1
ZeroZero 4, 16, 20, 26, 27
The Pogstick 1 (käsikirjoitus)

Onko teillä tietoa sellaisesta sarjakuvasta kuin "Ryynäsen farmi"? Olen kuullut että se on mahdollisesti ilmestynyt joskus Australiassa.

t. Eräs Ryynänen

Ryynäsen farmin luoja Murray Ball syntyi 1917 Feildingissä Manawatulla ja vietti lapsuutensa Uudessa Seelannissa. Hän toimi paikallisen sanomalehden pilapiirtäjänä. Ball muutti 1968 perheineen Englantiin, jossa teki kuvituksia ja pilapiirroksia sekä Punch-lehteen luolamichestä ja hänen koirastaan kertovaa sarjakuvaa Stanley. Hän muutti takaisin Uuteen Seelantiin 1974 ja alkoi huonostella Ryynäsen farmin (alkukielellä Footrot Flats). Syndikaattilevitykseen sarja pääsi 1976.

Sarja tapahtuu Väiski Ryynäsen (Wal Footrot) farmilla kaukana Uuden Seelannin maaseudulla. Sarjan päähenkilö on nimetön, yleensä vain Koiraksi kutsuttu paimenkoira. Sillä on oikeakin nimi, mutta Mr Ball ei ole koskaan paljastanut sitä - ja koira itse käy päälle heti, jos joku aikoo turhaan lausua sen nimen.

Murray Ball asuu omalla maatilallaan Gisbournessa Poverty Bayssä, jossa hänellä on paljon kotieläimiä ja kolme lasta. Tilan eläimistä hän sai paljon aiheita Ryynäsen farmiin, jonka monet hahmot perustuvat todellisiin eläimiin. Sarja kuvaa Ryynäsen maatilan arkipäiväisiä pikku tapahtumia humoristisesti. Sarja levisi niinkin kaukaisiin maihin kuin Saksaan ja Pohjoismaihin. Suomessa se ilmestyi Uudessa Suomessa 1970-luvun lopusta 1990-luvulle.

Sarja oli niin suosittu, että siitä tehtiin Australiassa Ballin itsensä ohjaama animaatioelokuva The Dog's Tale (1986, 72 min). Käsikirjoituksen tekivät Ball ja Tom Scott. Se oli Uuden Seelannin vuoden suosituin ja yksi Australian kymmenestä suosituimmasta elokuvasta.

Päivälehtistriipin piirtäminen loppui 1994. Ryynäsen perheestä on ilmestynyt kaikkiaan 27 päivälehtistriippikokoelmaa ja kahdeksan sunnuntai- ja tiistripikokoelmaa.

© Steve Purcell

Oikaisu

Sarjainfon 3/02 kysymyspalstalla käsiteltiin suomalaisia supersankarisarjakuvia. Juttuun oli lipsahtanut virhe: Sarjakuva-akatemia julkaisema hahmo on nimeltään kersantti Napalm. Kapteeniksi asti hän ei ole vielä yltänyt. Ja kersantti Napalmin luoja, Sarjakuva-akatemia puheenjohtaja ja Sirkkeli-lehden päätoimittaja Vesa Vitikainen haluaa vielä lisätä: "Kersantti Napalmia on muuten julkaistu 27 tarinaa Sarjakuva-akatemia Ruutuhullu ja Sittemmin Sirkkeli-lehdissä sekä omissa erikoisnumeroissaan jo kymmenen vuoden ajan. Ensi vuonna ilmestyy ainakin kaksi Napalm-julkaisua, joista toinen on kokoelma aiemmin julkaistuja tarinoita ja toinen täysin uutta materiaalia oleva kymmenvuotisjuhla-julkaisu. Lisätietoja kiinnostuneille löytyy kersantti Napalmin omasta nettiosoitteesta www.innernet.org/napalm sekä Sarjakuva-akatemia ry:n (entinen Mikkelin Sarjakuva-akatemia) nettisivulta www.innernet.org/akatemia"

RUUDINSAVU KERTOO VILLISTÄ LÄNNESTÄ KAIKEN!

(ja samalla vähän muustakin)

Suomen Länkkäri-seuran virallinen äänenkantaaja Ruudinsavu ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Tilaa lehti maksamalla 10 euroa tiille 430918-2126207. Muista ilmoittaa nimesi ja osoitteesi!

Kirjat - elokuvat - sarjakuvat - Elmore Leonard - Tex Willer - Howard Hawks - Kari Neuvonen - Stan Lynde - Finn West - Morgan Kane - Ken Parker - Owen Wister - Hurja Jouko - Emer Keltan - Lucky Luke - Tex Avery

RUUDINSAVU KERTOO VILLISTÄ LÄNNESTÄ KAIKEN!

(ja samalla vähän muustakin)

Suomen Länkkäri-seuran virallinen äänenkantaaja Ruudinsavu ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Tilaa lehti maksamalla 10 euroa tiille 430918-2126207. Muista ilmoittaa nimesi ja osoitteesi!

LIMINGAN TAIDEKOULU

KUVATAIDELINJA 11.8.2003-28.5.2004
Kuvataiteen peruskurssi: Piirtäminen, maalaus, grafiikka ja animaatio. Kurssin edellytys on luonnontieteiden suoritustodistus.

SARJAKUVALINJA 11.8.2003-28.5.2004
Sarjakuvien piirtäminen ja tekstaus.

ANIMAATIOITAIDEN LINJA 11.8.2003-28.5.2004
Piirtäminen ja animaation perusteet.

AVOIN YLIOPISTO-koulutus vuodelle 2003-2004
Kuvataiteen perusteet (15 op), Kuvataiteen historia (15 op), Kuvataiteen teoria (15 op), Kuvataiteen käytännön työ (15 op), Kuvataiteen tutkimus (15 op), Kuvataiteen pedagogiikka (15 op), Kuvataiteen tutkimus (15 op), Kuvataiteen tutkimus (15 op).

Lisätietoja ja soittelu: www.liminka.fi tai puh. 010 255 1111. Luvut 08-04 5100. liminka@liminka.fi tai liminka@liminka.fi

<http://personal.inet.fi/koulu/lko>